

Abstrakt

Procesy hybridizace a introgrese představují jeden z nejdůležitějších nástrojů evoluce rostlin. Mohou přinášet riziko zániku pro druhy s malými populacemi nebo nově ustálené hybridy, ale současně umožňují některým druhům získat větší variabilitu, než která by jim byla za normálních okolností dostupná, a vedou mnohdy k evolučním novinkám a adaptaci na nové podmínky života. Tato práce je zaměřena na rod *Dactylorhiza*, který je charakteristický retikulátní alopolyloidní evolucí s vysokou schopností mezidruhovému hybridizaci a s hybridní speciací. Rod je rozšířen od tropických oblastí až po severní arktické oblasti. Vedle široce rozšířených druhů se zde vyskytují vzácné lokální taxony. Práce uvádí, vedle některých nevýhod mezidruhovému hybridizaci, pozitivní evoluční vliv tohoto procesu se vznikem nových druhů. Proto byla hlavní pozornost věnována nejčastějším a nejvíce rozšířeným hybridogenním taxonům *Dactylorhiza majalis* a *Dactylorhiza traunsteineri*, které svou ustáleností a stářím představují plně oddělené, samostatné a evolučně úspěšné nové druhy. Charakter funkčního přizpůsobení rostlin vnějším podmínkám a rychlost takového přizpůsobení má význam nejen pro rod *Dactylorhiza*, ale může mít význam také obecný.

Klíčová slova: *Dactylorhiza*, mezidruhovému hybridizaci, introgrese, hybridní speciace.